

Rigsdagens Hjælp til at erholde dansk Indfødsret.

Andragendet vil blive tilstillet det Udvalg, der ventes nedsat angaaende Forslag til Lov om Indfødsrets Meddelelse.

Ved Folketingsmanden for Tisted Amts 3dje Valgkreds (N. Andersen) er modtaget et Andragende fra samtlige Sogneraad i Kjøbenhavns Amtsråds-kreds om, at Frederiksberg Kommune snarest muligt maa blive udskilt af sit kommunale Forhold til Amtskommunen.

Andragendet vil blive tilstillet Udvalget angaaende Forslag til Lov om Handelspladsernes kommunale Styrelse.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Begunstigelser for landøkonomiske Forskudsforeninger.

(Lovforslaget findes i Tillæg C., Sp. 141 fg.)

Sagen sattes til Forhandling.

Landbrugsministeren (A. Hage): Det foreliggende Forslag henhører til de Forslag, som ikke bleve tilendebragte i forrige Samling. Det høje Ting vil erindre, at efter at Forhandlingerne om dette Forslag her i Tinget vare afsluttede — jeg tror, den sidste Forhandling fandt Sted den 24de Februar —, gik Forslaget over til Landstinget, som imidlertid ikke naaede at afgive Betænkning over Forslaget. Nu er Behandlingen af Lovforslaget gjort færdig der, og Resultatet foreligger i Dag paa Tingets Bord. Landstinget har jo anset det for hensigtsmæssigt at foretage adskillige Ændringer i det af Folketinget vedtagne. Forslaget er i øvrigt blevet modtaget med Velvilje i begge Ting, og jeg har haft Lejlighed til i det andet Ting at udtale min fulde Tilslutning til det, idet jeg betragter det som en god Haandsrækning til den danske Landmand. Jeg er ganske vist ikke blind for, at der kan være nogen Berettigelse i den Kritik, som er fremkommen mod den lette Adgang til Laan. Man har fremhævet, at det danske Landbrug vistnok i de opadgaaende Tider ved for let at kunne stifte Laan har stiftet for store Laan. Det maa imidlertid sikkert erkendes, at det under opadgaaende Tider, der følge sammen med en stærk Udvikling af Agerbruget

g med en intensiv Drift af Jorden, som koster Kapitaler, er ret naturligt, at naar Landbruget ikke har den nødvendige Kapital, har det maattet laane. Om der er laant for meget eller for lidt, skal jeg ikke komme ind paa i denne Sammenhæng, idet jeg betragter de Laan, der her er Tale om, som liggende uden for de almindelige og som saadanne, der ikke frembyde de samme Betæneligheder, som maaske kunne næres mod i Almindelighed at skaffe Landmændene for let Adgang til Laan. Her er der kun Tale om en særegen Form af Drifts-laan, kortvarige Laan til Hjælp for Landmænd i en vanskelig Periode. Det er ganske vist sagt, at Indtægterne nu ere ganske anderledes fordelte Aaret rundt end tidligere, og at Landmændene nu ogsaa i Sommerperioden, som tidligere var den paa Indtægter knappe Periode, faa, takket være Andelsmejerierne, tilstrækkelige Penge til Drift af deres Gaarde. Det er naturligvis rigtigt, men man maa ikke lade ude af Betragtning, at ere Indtægterne i den for Landmanden døde Periode stegne, ere sikkert ogsaa Udgifterne stegne ret betydeligt, idet Driften nu fordrer langt flere Penge end tidligere. Jeg tror derfor, at det maa erkendes, at den Haandsrækning, der her ydes Landbruget til Anskaffelse af Drifts-laan, er paa sin rette Plads. Det nytter ikke, at man i Sammenhæng hermed henviser til at gaa de tidligere kendte Veje, naar man i Øjeblikket ikke har tilstrækkelig Kapital, nemlig til Sparekasser, Købmands-laan eller Veksler. Jeg tror, at vi alle ville være enige om, at den sidste Maade at laane Penge paa altid er en uheldig Form for Landmændene. Sparekasselaan maa jeg erkende ere en bedre Form, men disse Laan ville jo i Almindelighed falde ind under Kautions-laan, og at dette ikke er noget anbefalelsesværdigt, tror jeg, alle kunne være enige om. Det er nemlig ret penibelt for en Landmand at skulle gaa rundt og skaffe Kaution, og det er tit den mest fintfølede Landmand, som ikke ønsker at anmode Slægtninge og Venner om at gaa i Kaution for ham. At Købmands-laan ligeledes ere en uheldig Form, vil vistnok ogsaa indrømmes. Landmanden kommer derved i en vis Afhængighed af Købmanden, og skønt det skal være langt fra mig at ville antyde, at Købmændene skulde være tilbøjelige til at misbruge denne Afhængighed, er det dog behageligere for Landmanden at staa fuldstændig frit over for sin Købmand og ikke skyldte ham Penge. Jeg kan derfor kun udtale det Ønske, at